

ԵՐԱԽԱՅՐԻՔ

ԱՇԱԿԵՐՏԱՅ

ԽԱՂԻՓԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԻ ԱԶԳԻՍ ՀԱՅՈՑ

— 206 —

որ եւ իցէ ուսումնարան կամ գալոց իրաւամբ սովորու-
թիւն եղած է նմանցընել նիւթական պարտիզի. ինչպէս
որ նիւթականին մէջ գտնուած ծառերէն նորա տէրերն ու
վայելողները պտուղ քաղելու կսպասեն, այսպէս եւ ուսումնա-
րանին մէջի աշակերտներէն անոր հիմնագիրքն ու աշակեր-
տաց ծնողքը իրաւունք ունին գեղեցիկ պտուղներու սպասելու:
Քանի որ ծառերուն վրայ երեւցածը ծաղիկ է միայն, տեսնող-
ները միայն յուսով կմխիթարուին. գիտեն որ եթէ այն ծաղիկը ատե-
նէն առաջ չխամրանայ՝ չայրի՝ չթափի, պտուղն ալ առատ ու ազնիւ
կրնայ լինել. իսկ երբոր իրօք տեսնեն պտուղները եւ քաղեն երախայ-
րիք՝ այսինքն առաջնեկ պտուղները, ամենուն ուրախութիւնն եւս կատա-
րեալ կլինի:

Խալիպեան ազգային Ուսումնարանին աշակերտներուն երախայրիքն
ալ ահա սկսան տեսնուիլ Աստուծոյ ողորմութեամբը. մեղի կերեւնայ
թէ ժամանակ է որ բաւական չըհամարիմք աւետիս տալ միայն մե-
րազնեայ բարեսիրաց եւ ըսել թէ «Ահա ձմեռն էանց. անձրեւք անցին
եւ գնացեալ մեկնեցան. ծաղիկք երեւեցան յերկրի մերում». — հապա
փոքր ի շատէ մեր աշակերտաց աշխատասիրութիւններն ալ ընծայեմք
ճշմարիտ ազգասիրաց՝ իբրեւ նոցա ներողամիտ քմացը ախորժելի
երախայրիք: — Իսկ թէ ուստի յորդորուեցանք այս բանիս, եւ ինչ
կերպովմիտք ունիմք այս երախայրիքն իւրոյս ընծայելու, համառօտիւ
հասկըցընեմք:

Ուսումնարանիս գլխավորները աղէկ գիտնալով թէ՛ սրչափ օգտակար բան է վարժեցընել աշակերտներն իմանկութենէ ուղիղ արամախօսութեան, կանոնաւոր ու համարձակ ատենարանութեան, օգտակար նիւթոց վրայ միաբանական խորհրդածութիւն եւ խօսակցութիւն ընելու, աղնիւ՝ անկողնասէր՝ ճշմարտասէր ու քաղաքավար կերպով վիճաբանութիւններ ընելու, — ուսումնական տարւոյս գրեթէ սկիզբէն սահմանեցին որ ուսումնարանիս յառաջագէ՛մ աշակերտները շաբաթ մէկ անգամ ձեմարան անունով ժողով ընեն իրենց մէջ՝ Առաջնորդին եւ Տեսչին առջեւը, եւս եւ վարժապետաց եւ ուրիշ ուսումնասէր հանգիսականաց կամաւոր ներկայութեամբը: Ճեմարանին ատենապետին ու երկու քարտուղարները նոյն աշակերտաց մէջէն են՝ նոցա ընտրութեամբը որոշուած: — Ճեմարանին մէջ լուծուելու խնդիրները սովորաբար Առաջնորդը կառաջարկէ, եւ ճեմականք անոնց լուծմունքը կուտան գրով, երբեմն ալ խօսքով, եւ այն գրուածքներուն հետեւանքները հանգիսականաց կարծիքովը կամ դատաստանովը կորոշուին՝ պէտք եղած ատենը նաեւ քուէարկութեամբ:

Արդ մեք չորս ամսուան միջոցիս տեսնելով որ աշակերտաց ըրած գրաւոր ատենախօսութեանցը մէջ արդէն սկսան երեւիլ այնպիսի գրուածքներ որ կրնան սիրով եւ ախորժանօք կարգացուիլ, մանաւանդ այն բարեսէր անձանցմէ որ արժանաւոր մտադրութեամբ կրնային ամէն տեղ ազգիս նորաբողբջ սերունդին յառաջադիմութեանը ըրայ, որոշեցինք որ երբեմն երբեմն հրատարակեմք մեր Ծիածանին հետ այս մեր փոքրիկ ճեմականաց գլխավոր գրուածքները ընտրանաւ:

Յուսամք թէ այս հրատարակութեան զանազան օգուտները հասկըցող ազգասիրաց ներողամիտ ախորժակին առջեւը քաղցրանան այս երախայրիքը՝ եւ չեմք տարակուսիր որ եթէ ինչպէս որ պէտք է սիրալիւր ընդունելութիւն եւ քաջալերութիւն գտնեն ընթերցասիրաց կողմանէ, շատ չ'ուշանար այն ժամանակն ալ՝ յորում ազգը յոյս ունի առատապէս վայելելու նոյն աշակերտաց նաեւ հասուն եւ գեղեցիկ ազգաշահ պատուները: